1/367/2/2026

Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde

MESEVÁR BÖLCSŐDÉJE SZAKMAI PROGRAM

2026.

Tartalomjegyzék

Bevezető 3

1. Az intézmény adatai 5

2. A bölcsődei ellátás szükségessége (ellátandó célcsoport és terület) 6

3. Az intézmény bemutatása, személyi- és tárgyi feltételek, szakmai felkészültség 6

3.1.Az intézmény bemutatása, nyitva tartása: 6

3.1.1. Az intézmény bemutatása 6

3.1.2. Az intézmény nyitva tartása: 7

3.2.A bölcsőde tárgyi feltételei 8

3.3.Személyi feltételek: 9

3.4.Továbbképzések 10

4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja 10

5. A bölcsődei ellátás, igénybevételének módja 12

5.1.Ellátottak köre: 12

5.2. Ellátási körzeten kívülről érkező gyerekek fogadása 13

5.3. Az ellátás igénybevételének módja 13

A szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja 15

6. A bölcsődei nevelés- gondozás alapelvei 15

7. A bölcsődei nevelés- gondozás feladatai 18

7.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése. 18

7.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása. 19

7.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése. 19

7.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése. 20

7.5. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása 20

8.A bölcsődei nevelés főbb helyzetei 22

8.1. Tanulás 22

8.2.Gondozás 23

8.3.Játék 24

8.4.Mozgás 24

8.5.Ének, zene, mondóka 25

8.6. Anyanyelvi, irodalmi nevelés 26

8.7.Vizuális nevelés 26

8.8.Egyéb nevelési helyzetek 27
9.A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei 28
9.1.„Saját kisgyermeknevelő" - rendszer 28
9.2.Napirend 29
10.A családok támogatásának módszerei és lehetőségei 30
10.1. Beszoktatás (adaptáció)- szülővel együtt, fokozatos beszoktatás 30
10.2.Családlátogatás 32
10.3.Napi kapcsolattartás 32
10.4. Egyéni beszélgetések 32
10.5.Szülői értekezlet 33
10.6.A szülőcsoportos beszélgetések 33
10.7. Indirekt kapcsolattartási formák 33
11.Élelmezési tevékenység 33
12.Dokumentációk 34
13.A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődéskor végére 37
14.Az ellenőrzés és értékelés rendszere 37
15.Hagyományok és ünnepek 38
16.Az intézmény belső és külső kapcsolattartásának rendje 39
16.1.A belső kapcsolattartás: 39
16.2.A külső kapcsolattartás: 39
16.2.1.Társintézményekkel való együttműködés, kapcsolattartás 39
16.2.2.Szülői értekezletek, fogadóórák 40
16.2.3.Üzleti kapcsolatok 41
16.2.4.Érdek-képviseleti Fórum 41
17.Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok 41
17.1. Érdek-képviseleti Fórum 41
18.Záró rendelkezések 43
Függelék 44
1.sz. függelék 45
2.sz. függelék 46
2/A.sz.függelék 50
2/B.sz. függelék 51
3.sz.függelék 52

Bevezető

A Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéje (továbbiakban: Intézmény) Szakmai Programja a következő jogszabályok és szakmai anyagok figyelembevételével került kidolgozásra:

- → 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- → 1992.évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról.
- → 257/2000 (XII.26.) Korm. Rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- → 369/2013(X.24.) kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- → 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- → 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- → 328/2011. (XII.29.) kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- → 37/2014. (IV.30) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról.
- → 15/1998 (VI.30.) NM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól, működésük feltételeiről.
- → Az emberi erőforrás minisztere a 6/2016. (III.24.) EMMI rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet módosítása.
- → 415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevő nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről.
- → 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről.

→ 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény a köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról.

→ 2018. évi XXXVIII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek az EU adatvédelmi reformjával összefüggő módosításáról, valamint a más kapcsolódó törvények módosításáról.

→ Nemzeti Jogszabálytár- njt.hu.

→ Bölcsődei Nevelés- Gondozás Országos Alapprogramja.

→ A pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei, az első életévek meghatározó szerepének elismerése a későbbi fejlődésre.

→ A bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek.

→ Módszertani levelek, útmutatók, ajánlások határozzák meg, igazodva a családok, a Fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez.

1. Az intézmény adatai

A bölcsőde neve:	Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéje
Címe:	2481 Velence, Árok utca 11.
Telefonszáma:	+3630/322-47-98
E-mail címe:	vmobolcsode@meseligetovi.hu
Székhelyintézmény címe:	2481 Velence, Fő u. 79.
Székhelyintézmény telefonszáma:	+3622/472-148
Főigazgató:	Bóra Csilla
Főigazgató elérhetősége:	Tel.: +3630/338-75-88 E-mail: foigazgato@meseligetovi.hu
Főigazgató fogadóórája:	Előzetes megbeszélés alapján
Vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő:	Karikó- Lukács Nelli
Vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő elérhetősége:	E-mail: szakmaivezeto@meseligetovi.hu
Fogadóórája:	Előzetes megbeszélés alapján
Gyermekjóléti szolgálat:	2481 Velence, Zárt u. 2. Tel.: 22-/470- 28
Intézményi férőhelyek száma:	24 fő/2 csoport
Az intézmény nyitva tartása	Hétfőtől- péntekig: 07:00-17:00
Fenntartó neve, címe, elérhetősége:	Velence Város Önkormányzata 2481 Velence, Tópart utca 26. Tel.:06-22/589-416 E-mail: hivatal@velence.hu

2. A bölcsődei ellátás szükségessége (ellátandó célcsoport és terület)

A napközbeni gyermekellátásra egyre nagyobb igény mutatkozik országszerte, különösen így van ez településünkön, Velencén is. A bölcsődés korú gyermeket nevelő családoknál sok esetben szükségessé válik az édesanya munkaerő-piaci reintegrációja is a családfenntartás érdekében, vagy a gyermek fejlődése során igényli a gyermekközösséget, az otthonon túli szocializációs színteret. Az önkormányzat ezen, évek óta jelentkező igények, illetve a településen élő 0-3 éves korú gyermekek stabilan magas létszáma miatt úgy döntött, hogy a pályázati támogatással 24 férőhelyes bölcsődét építtet.

Ez a szolgáltatás lehetőséget teremt a család és a munkahely elvárásainak összeegyeztetésére, a szülők munkavállalási és munkahely-megtartási esélyeinek növeléséhez.

A Gyvt-ben, valamint az NM rendeletben foglalt rendelkezések szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének és a családban történő nevelésének elősegítése. A Fenntartó működtetésében - a Gyvt. 94. § (3) bekezdés a) pontja alapján előírt kötelezettséget, valamint az önkormányzat azon kinyilvánított szándékát figyelembe véve, mely szerint célja a településen élő kisgyermekes családok segítése, a gyermekek napközbeni ellátása, biztonságos keretek között.

A bölcsődében koruknak, egyéniségüknek és egyéni szükségleteiknek megfelelően gondoskodnak a gyermekekről, lehetőség szerint rugalmasan alkalmazkodva a családok igényeihez.

3. Az intézmény bemutatása, személyi- és tárgyi feltételek, szakmai felkészültség

3.1.Az intézmény bemutatása, nyitva tartása:

3.1.1. Az intézmény bemutatása

Településünk természeti szépségekben gazdag, a táj sok érdekességet, szépséget kínál: a drágakőként csillogó tavat, zöldellő nádszigetekkel, ritka vízimadarakkal, északon erdő borította hegyeket, a híres ingóköveket, délen a Mezőföld síkságát. Három különböző tájkép elem- a hegy, a víz, a síkság, - szép ékszerként ötvöződik össze.

Környékünk nevezetességei a kastélyok, a kastélyparkok, az arborétumok. A népi építészet emlékei is fellelhetők: Sukorói Néprajzi ház, Halász Múzeum, Vörösmarty múzeum.

A bölcsőde, a város központjától nem messze, az Újtelepi részen, jól megközelíthető helyen, egy csendesebb utcában található.

A bölcsőde nyitva tartását a fenntartóval közösen állapítja meg, a családok igényeinek figyelembevételével.

Férőhelyszám: 24 fő

Csoportok: Hóvirág csoport és Margaréta csoport

A bölcsőde biztonságosan közelíthető meg az Árok utca felől, a szülők könnyen tudnak parkolni a Bölcsőde körül kialakított parkolóban. Belépve csoportszobáink derűt, nyugalmat árasztanak Bútoraink kifejezetten-e korosztály számára készültek. A gyermekek életkorához, fejlettségéhez igazodó játékeszközök és a csoportlétszámnak, összetételének megfelelő mennyiségű játék található minden tevékenységformához. A bölcsőde külön udvarral rendelkezik. Az udvar füves és facsemetékkel beültetett, valamint a csoportszobák előtt tágas, térkövezett terasz található, amely árnyékolóval fedett. A településen élő családok életkörülményei a magyarországi átlaghoz hasonlóan, megváltoztak. A nagymamák még aktív dolgozók, így az édesanyák mennek vissza dolgozni a gyermek 2 éves kora után. A munkahely is felajánlja a lehetőségét, amit a szülők el is vállalnak. Ez számukra csak úgy lehetséges, ha meg tudják oldani a kisgyermek napközbeni elhelyezését. Célunk, hogy folyamatosan alkalmazkodva a környezet, család, a társadalom elvárásaihoz, elnyerjük és tovább növeljük a szülők bizalmát, elégedettségét. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek rengeteg örömteli élményben részesüljenek a bölcsődei élet során. Az itt töltött idő alatt nem csak életkori sajátosságaik legmagasabb szintjét érjék el, hanem egy plusz emlékkel, élménnyel gazdagabban hagyják el a bölcsőde kapuit.

3.1.2. Az intézmény nyitva tartása:

A bölcsőde nyitva tartása munkanapokon, reggel 07:00 órától este 17:00 óráig.

A bölcsőde nyáron 4 hétig zárva van. Fenntartói döntés alapján ettől eltérhet a bölcsőde.

A Gyvt. 42. §. (5) szerint A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről. A zárás ideje alatt a dolgozók kiveszik az éves szabadságuk

egy részét. Minden év február 15-ig tájékoztatni kell a szülőket a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjéről és az ügyelet lehetőségéről.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 43. §

- A bölcsődében április 21-én, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanapon tartott Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. A szülőket február 15-éig tájékoztatni kell a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

3.2.A bölcsőde tárgyi feltételei

- Külső- és belső környezet leírása

Az Intézmény a település Újtelepi részén működik. Az Intézmény 2 csoportszobával, 24 férőhellyel rendelkezik. Az intézmény Velence Város Önkormányzata által elnyert pályázat útján épült. A bölcsőde tárgyi felszereltsége, játékeszköz, gyermekruházat, edény készlete megfelel az NM rendeletben előírtaknak. A bölcsőde nevéhez híven, egy várra hasonlít (fölszint és emeleti szintre osztható). A 2 tágas, világos csoportszoba a földszinten található, helységenként 50nm-es. A két csoportszobához tartozó mosdóhelységben elhelyezésre került 3-3 gyermek WC, 3-3 gyermekmosdó, amelyet a csoportok külön használnak. Itt található zuhanytálca, felnőtt kézmosó és pelenkázó is. Minden csoportszoba közvetlenül kapcsolódik a teraszhoz, ahol a gyermekek szabadban történő játékához a tárgyi feltételek adottak (árnyékolás, kerti játékok) Az udvaron gyermekmosdó, WC biztosított. A földszintről (a gyermeköltözőből) lépcső vezet az emeletre. Az emeleten került kialakításra a vezetői iroda, nevelői szoba, felnőtt öltözők és egy fejlesztőszoba is, illetve mosókonyha, gépészeti szerelvények helysége és tároló helységek. Az épület energetikai ellátása környezetbarát hőszivattyúval történik.

Az épület bejáratai akadálymentesítettek, kiépítésre került az akadálymentesített mosdó a dolgozók, illetve a vendégként érkezők részére is. A látássérültek számára a helyiségek feliratozása Braille-írással is megtörtént.

- Az intézmény helységei:

Helységek/Játszóudvar	Mennyiség
Csoportszoba	2.
Gyermekfürdőszoba	1.
Gyermeköltöző	1.

Átadó helyiség, előszoba	1.
Akadálymentes mosdó/ illemhely (szülők számára)	1.
Előtér/ Babakocsi tároló	1.
Takarítószer raktár	1.
Játszóudvar	1.
Terasz	1.
Vezetői iroda	1.
Raktár	1.
Kisgyermeknevelő szoba/Teakonyha	1.
Kisgyermeknevelői szoba/Irattár	1.
Felnőtt öltöző	1.
Felnőtt mosdó/Wc/Zuhany	1.
Felnőtt WC helység	1.
Fogyóeszköz raktár	1.
Takarítóeszköz/Gépészet raktár/Mosoda	1.
Játék és selejtraktár	1.
Főzőkonyha	1.
Előkészítő/Tejkonyha	1.
Előkészítő/zöldség	1.
Tálaló- mosogató	1.
Raktár	1.
Ételhulladék tároló	1.
Szeméttároló	1.
Konyhai Öltöző	1.

Az eszközök beszerzése során célunk, hogy a gyermekek változatos tevékenységéhez, változatos, sokféle játékeszközt biztosítsunk. A gyermekek saját ruhában vannak, törölközőt, asztalterítőt az Intézmény biztosítja. A csoportszobák berendezése, felszerelése a gyermekek korához, fejlettségi szintjéhez igazodik. Otthonossá a kisgyermeknevelők és a gyermekek munkái varázsolják az Intézményt. Játékkészletünk alkalmas a gyermekek készségeinek és képességeinek fejlesztésére. Az udvarunk szabad és biztonságos teret biztosít a játékra, mozgásra, szabadban történő altatásra.

A tárgyi környezet változatos terepet nyújt az ismeretek, készségek, szabályok elsajátítására.

3.3.Személyi feltételek:

A bölcsőde engedélyezett álláshelye:

Vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő:	1 fő
Kisgyermeknevelő:	3 fő
Bölcsődei dajka:	1 fő
Konyhai kisegítő:	1 fő

3.4.Továbbképzések

A szakdolgozók részvétele a kötelező továbbképzéseken rendszeres. A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján kell az alkalmazottaknak pontszerzési kötelezettségüknek eleget tenni. A Főigazgató **éves továbbképzési tervet** készít, mely tartalmazza a tárgyévben továbbképzésben résztvevők, szakvizsgára kötelezettek, valamint az arra önként jelentkezők várható számát, helyettesítésükre vonatkozó tervet, a továbbképzésre, felkészítő tanfolyamra és szakvizsgára fordítható források megjelölését és felosztását; a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát.

A kötelező továbbképzések tervezése:

A továbbképzési terv tartalmazza:

- → A tárgyévben továbbképzésben résztvevők és a jogszabály által továbbképzésre kötelezettek, valamint az arra önként jelentkezők várható számát, munkakörük és várható távolléti idő feltüntetésével.
- → A helyettesítésre vonatkozó tervet.
- → A források megjelölését és felosztását. A továbbképzési terv részletes szabályait a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. sz. mellékletében szereplő munkakörhöz szükséges képesítéssel rendelkezik minden szakdolgozó. A továbbképzési kötelezettség teljesítésének mérése pontozással történik.

  A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk.

4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A Gyvt-ben, valamint az NM rendeletben foglalt rendelkezések szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének és a családban történő nevelésének elősegítése, Velence város lakosainak igényihez igazodó, jó színvonalú napközbeni kisgyermek-ellátás biztosítása bölcsődei kereteken belül az alapellátás nyújtásával. Szeretnénk megvalósítani a város új bölcsődéjének 24 férőhelyén, olyan jó színvonalú bölcsődei ellátást, amely a bölcsődei nevelés-gondozás alapelveinek, feladatainak, és a bölcsődei élet megszervezésének

módszertanát figyelembe véve történik. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermekek bölcsődei életét hangulatossá, színessé, tartalmassá tegyük, hogy nyitottak és fogékonyak legyenek a világ szépségeire, hogy vidám, boldog és tartalmas gyermekkoruk legyen.

Gyermekképünk: A gyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény, melynek fejlődését a belső érés sajátos törvényszerűségei, genetikai adottságok, valamint a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A gyermek ugyanakkor fejlődő személyiség, akinek életkoronként, életkori szakaszonként és egyenként változó testi, lelki szükségletei vannak, melyek kielégítésében, a személyiség formálásban az őt körülvevő környezetnek meghatározó szerepe van.

Bölcsődekép: Intézményünkben a gyermekeket az elfogadás, a tisztelet és a megbecsülés övezi. Fontosnak tartjuk, az élmény alapú kompetenciamotívumok fejlesztésével az egyéni, szociális és kognitív képességek kibontakoztatását. Bölcsődénkben biztonságos, szeretet teljes, családias légkörben minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet. Megtapasztalhatja az önfeledt játék örömét. Élményei, fantázia világa gazdagodhat.

Céljaink:

→ A családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermekek fizikai és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermekek nemzetiségi-etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásuk erősítésével, kompetenciájuk figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, pozitív viselkedési minták nyújtásával elősegíteni harmonikus fejlődésüket.

→ Szülők, családok segítése tanácsadással.

→ A színvonalas ellátáshoz megfelelő személyi, tárgyi feltételek és a jó munkahelyi légkör
biztosítása.

→ Az új feladatokra, elvárásokra a munkatársakat felkészíteni, biztosítani a folyamatos képzést, továbbképzést, önképzést.

→ Segítés, figyelemfelkeltés a természet szépségeinek felfedezésében.

→ Hagyományőrzés megteremtése, ünnepekre hangolódás bölcsődénkben.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelően az Intézmény biztosítja a nevelés-gondozás feltételeit, így különösen:

→ a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,

→ a felszerelési jegyzékben meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,

→ a játéktevékenység feltételeit,

→ a szabadban való tartózkodás feltételeit, és a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően.

A nevelési célok és feladatok bölcsődénk minden csoportjában azonos elvekre épülnek. A megvalósítást, a csoport arculatát a gyermekek és a kisgyermeknevelők személye formálja, alakítja. A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson.

5. A bölcsődei ellátás, igénybevételének módja

5.1.Ellátottak köre:

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény szerint:

„42/A. §

** (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható*

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

*b) * a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,*

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek

napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti."

5.2. Ellátási körzeten kívülről érkező gyerekek fogadása

Üres férőhelyek esetén a Gyvt. lehetőséget nyújt, hogy a férőhelyszám legfeljebb 25%-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel rendelkező gyermekek felvételére.

5.3. Az ellátás igénybevételének módja

Az intézményben a fenntartó határozza meg a térítési díjak összegét, illetve a bölcsődei ellátás igénybevételének szabályairól rendelkezik. A bölcsődei ellátást az alábbiak szerint lehet igénybe venni:

→ A bölcsődei ellátás keretében elsősorban Velencei lakóhellyel rendelkező gyermekek elhelyezéséről kell gondoskodni. Mindazon családok igénybe vehetik a bölcsődét, akiknek szükségük van arra, hogy napközben gondoskodjanak a gyermekeikről: **a dolgozó, hivatásukat gyakorló, a GYES mellett munkát vállaló, a gyermeküket egyedül nevelő, a tanuló szülők.**

→ A felvételi kérelmek elbírálásánál a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezéseit és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30) NM rendeletet kell figyelembe venni. Ezen szabályozás szerint a gyermekek napközbeni ellátását különösen azoknak a gyermekeknek kell biztosítani,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló, vagy időskorú személy nevel,
- akivel együtt a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

→ A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a háziorvos/ házi gyermekorvos, a szakértői és rehabilitációs bizottság, a szociális, ill. családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti.

→ **A bölcsődei ellátás igénybevételére irányuló kérelmet az intézmény Főigazgatójánál kell benyújtani.**

→ **A gyermek bölcsődei felvételéről a Főigazgató és a vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő dönt. A Főigazgató a kérelem benyújtása és elbírálása után írásban értesíti a szülőket a döntésről.**

→ Nemleges válasz minden esetben a Főigazgató aláírásával, ajánlott küldeményként kerül feladásra. Tartalmazza az elutasítás tényét, indokát, az esetleges későbbi bölcsődei felvétel időpontját, a jogorvoslati lehetőséget. **Jogorvoslatért a szülő írásban a Fenntartóhoz fordulhat, a levél kézhezvételétől számított 8 napon belül.** A döntés újbóli kivizsgálása után határozatban értesíti a szülőt a rendelkezéséről.

→ Amennyiben a Főigazgató az igénybevételről dönt, úgy az ellátás megkezdésekor a kérelmezővel, illetve törvényes képviselővel megállapodást köt, mely a szakmai program részét képezi a mellékletben.

→ Amennyiben a szülő, törvényes képviselő a térítési díj vonatkozásában kedvezményt szeretne igénybe venni, jogosultságát az arra vonatkozó dokumentumokkal igazolnia kell.

→ A jelentkezés folyamatos mindaddig, míg szabad bölcsődei férőhellyel rendelkezünk. Ezt követően a jelentkezőket előjegyzésbe vesszük, és megüresedés esetén értesítést küldünk. Nem minden esetben vesszük figyelembe a jelentkezés sorrendjét, hiszen a 15/1998 NM rendelet értelmében bizonyos családok előnyt élveznek. Ez különösen abban az esetben fontos, ha a gyermek életét, egészségét veszély fenyegeti. Ilyenkor mindent megteszünk annak érdekében, hogy mielőbb ellátást tudjunk biztosítani a rászorulónak.

Az Intézményben a gyermekétkeztetésért és az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni. Az intézményi térítési díj összegét Velence Város Önkormányzata szabályozza. A térítési díjat előre, legkésőbb a tárgyhónap 10. napjáig kell az Önkormányzat Gazdasági Irodája felé kifizetni. Ha a térítési díj fizetésére kötelezett a térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a Főigazgató 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja a kötelezettet az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A

díjhátralékról negyedévenként tájékoztatja a Fenntartót a térítési díjhátralék behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése érdekében.

A szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

A házi gyermekorvos, a védőnő tájékoztatásával az önkormányzat honlapján, illetve közösségi oldalán történő közzététellel tájékoztatjuk a lakosságot a gyermekjóléti alapellátásról, illetve a Bölcsőde honlapján.

6. A bölcsődei nevelés- gondozás alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése:

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. A család működésének, hatásainak felismerése nagyban segíti munkánkat, mert megérthetjük a szokások, normák, szabályok, értékek hátterét, és ennek megfelelően alakíthatjuk nevelési módszereinket, ill. kapcsolatrendszerünket. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A kora-gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A kora gyermekkori intervenciós szemlélet magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. A kisgyermeknevelő feladatai közé tartozik az esetleges fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Fontos számunkra, hogy minden gyermek számára egyéni szükségletéhez igazodó utat jelöljük ki, figyeljünk a rizikófaktorokra, az átlagtól eltérő fejlődésmenetet mutató gyermekek viselkedésére, a hangulati élet rendellenességeire. A felismerést követően a szülővel tapintatos beszélgetést kezdeményezünk, majd egyetértés esetén közösen konzultálunk a pedagógiai szakszolgálattal. Az intervenciós szemlélet az eddigiektől eltérő gondolkodásmódot kíván meg a kisgyermeknevelőktől, amely véleményünk szerint tapasztalatcserével, mintanyújtással, saját élmény átélésével szerezhető meg.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A gyermeki személyiség tiszteletének elve:

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával. A gyermeket ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben. A gyermekekkel foglalkozó felnőttek a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik. A bölcsődei nevelésben, a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel és magas szintű társas készségekkel bíró szakemberekre van szükség, ami alátámasztja a szakmai továbbképzés fontosságát.

Az állandóság, biztonság és stabilitás megteremtésének fontossága, a fokozatosság elve

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját" kisgyermeknevelő-rendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek

biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai- és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

A fokozatosság elve

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását. Az ismétlődés tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, növeli a gyermek biztonságérzetét. A fokozatosság elvének megvalósítása különösen fontos a bölcsődei beszoktatás során

Az egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, etnikai stb. hovatartozását és lehetőség szerint segíti az identitástudat kialakulását, fejlődését. A gyermek fejlődéséhez alapvető a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, elismerésén alapuló választási lehetőség az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermekek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával,

az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, próbálkozások bátorításával segíti a tanulást az egyes gondozási helyzetekben. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal, az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait. Az előreláthatóság érdekében tervezze meg a napi tevékenységeket, tájékoztassa a gyermekeket a várható eseményekről, így ők is szívesen segítenek és bevonhatókká válnak a cselekvésekbe. Ez a„rend" és viselkedésekre adott pozitív visszajelzés megerősíti a gyermek biztonságtudatát és támogatja a kompetenciakésztetését.

7. A bölcsődei nevelés- gondozás feladatai

Célunk a 0-3 éves életkorú gyermekek testi és pszichés gondozása-nevelése által, személyiségük kibontakoztatásának és fejlődésüknek elősegítése. Programunk alapja a családi nevelés elsődlegessége, célunk a különböző szociokulturális háttérből érkező gyerekek sokoldalú személyiségének harmonikus kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

7.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése.

A bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek

harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

7.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása.

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására (étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, pihenés, szobatisztaságra nevelés, levegőzés, mozgás).

7.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése.

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és bíztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődébe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az „én" érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Feladatunk, az érzelmi biztonság megteremtése, tettekben megnyilvánuló valódi szeretetkapcsolat megélése (szemkontaktus, testi érintés, megerősítő dicsérő szavak, a gyermekre irányuló figyelem) útján, valamint a szabad, derűs kellemes légkör megteremtése. A jóra, szépre való törekvéssel, a rugalmas napirenddel, az aktív és passzív időtöltés megfelelő arányának biztosításával, a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével biztosítjuk az egészséges lelki fejlődéshez megfelelő élményanyagot. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermekek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi

környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

7.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A gyermek kíváncsiságára, megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva, a közvetlen környezetében szerzett tapasztalataira építve segítjük az egyéni képességek kibontakozását. A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk. A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

7.5. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A bölcsődében törekszünk arra, hogy az életkornak megfelelő, változatos és minél egészségesebb ételeket adjunk a gyerekeknek. Nagy hangsúlyt fektetünk a szabad levegőn tartózkodásra, a mozgásra, a mozgásfejlesztésre. Az egészségnevelés az egyén egészséges életmód felé való irányítása. Megtanítani, megmutatni azt, hogy mit tehet az egészsége, és a betegségek megelőzése érdekében. Az egészségnevelés a családban kezdődik, majd a közösség, a kortársak, a média is befolyásolja. A bölcsődében igyekszünk megismertetni a gyermekeket a helyes kultúrhigiénés szokásokkal, és a prevenciós feladatokba bevonunk gyermekorvost, gyermekfogszakorvost is. Fontosnak tartjuk az egészségvédelmet, a betegségek megelőzését.

- **Higiénés szabályok betartása, takarítás.**
  - → Főétkezések előtti kézmosás.
  - → Papír zsebkendő, papírszalvéta használata.
  - → Fürdőszobai gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólyázó asztal, bili, WC, kézi fertőtlenítése.
  - → A csoportszoba gyakori szellőztetése.

→ Szükség esetén, soron kívül játékmosás, fertőtlenítés, napi, heti, ill. szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés

→ Havi nagytakarítások, fertőtlenítés.

A takarítást úgy szervezzük, hogy az a gyermekeket ne zavarja. Csak azokat a helyiségeket lehet nyitvatartási idő alatt takarítani, ahol gyermekek nem tartózkodnak. A takarítóeszközöket használat után ki kell mosni és tisztán, a tisztítószerekkel együtt kell elhelyezni, az erre kijelölt, zárt helyen, ahol a gyermekek nem férhetnek hozzá. A tisztító- és fertőtlenítő szereket a mindenkori közegészségügyi előírásoknak megfelelően kell alkalmazni.

Szennyes ruha/pelenka kezelése, mosása: A szennyes pelenkát minden esetben fertőzöttnek kell tekinteni, zárt edényben kell elvinni a mosóhelyiségbe. Fektetőre vagy a földre helyezni nem lehet. Minden gyermek tisztázása után fertőtleníteni kell a fektetőt. A fertőtlenítő oldatot a fektető mellett kell elhelyezni és előírás szerint cserélni. A gyermekek ruháit, ágyneműit, törülközőit, asztalterítőit és a köpenyeket közepesen szennyezettnek kell tekinteni, ennek megfelelő mosástechnikát kell alkalmazni. A kimosott textíliát szennyeződés és fertőződés mentes körülmények között kell tárolni.

Kéthetente, ill. szükség esetén, soron kívüli ágyneműcsere, heti 2x, ill. soron kívüli törülköző csere esetén a törölközők elhelyezése úgy történjen, hogy azok egymással ne érintkezzenek. Ugyanilyen módon kell megkülönböztetni a gyermekek fésűit, hajkeféit.

➢ **Prevenció**

• Vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása.

• Gyermekfogászat: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, vízfogyasztás, kínálással a vízfogyasztás ösztönzése, növelése, levegőzés,

→ 2 éves kor: szájöblítés,

→ 2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás,

→ 3 éves kor körül: gyermekfogkrémmel végzett fogmosás, példaadással.

8. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a kisgyermek pozitívönállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése. A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja, a gyermek testi, lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével. A gondozás (öltözködés, tisztába tevés, WC használat, kézmosás, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

8.1. Tanulás

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. Az azonos időben zajló tanulási folyamatok intenzitása különböző. A fejlődés, a tanulás folyamatos, időkorlátok nélküli, egyéni ütemnek megfelelő. A gyermekek közötti érdeklődés, tanulási stratégia, tanulási típus tekintetében megmutatkozó különbségek léte természetes. A tanulási folyamatban vannak megtorpanások, stagnálások, sőt visszaesések is. A teljesítmény elváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye, ugyanis nem a fejlettebb szint gyors elérése a cél, hanem az, hogy minden gyermek örömteli tevékenységének során jusson előbbre. Az önálló gondolkodás, a véleményalkotás és a döntésképesség kibontakozásának segítése a tanulás fontos célja. A beszéd a kisgyermekkori tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

A sikert dicsérettel jutalmazzuk. A tanulás az érzékszerveken át szerzett információkból kiindulva a feltételes reflexláncok sokaságán keresztül valósul meg. A tanulásban sok-sok gyakorláson keresztül érhetnek el a gyerekek sikereket.

- A kisgyermekkori tanulás szinterei:
  - → a természetes élethelyzetek
  - → a gondozás és a játék,
  - → a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.
- A tanulás formái:
  - → utánzás,
  - → spontán játékos tapasztalatszerzés,
  - → a gondozónő–gyermek interakcióiból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

8.2.Gondozás

Célja: a gyermek fizikai, testi szükségleteinek kielégítése.

A gondozás során folyamatos odafigyeléssel biztosítjuk a gyermekek komfortérzetét. A szociális kompetencia kialakításának egyik feltétele, hogy a gyermek aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben. A velünk kialakított érzelmi kapcsolat, a róla adott jelzések kihatnak a személyiség egészséges alakulására. A gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel.

- **Pelenkázás, bili, WC használat:**

  A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek szociális fejlődésében. Az első olyan elhatározás, amely során kényelmetlenséget vállal annak érdekében, hogy a felnőttek rendjébe beilleszkedjék. Az elhatározás alapja, hogy olyan akar lenni, mint a felnőttek. Az ehhez szükséges elhatározásra kb. 2 éves kora körül érik meg, és mindenféle előzetes szoktatás nélkül, 2 – 3 éves kora között – vagy egyik napról a másikra, esetleg néhány heti próbálkozás után – szobatiszta lesz. Fontos, hogy ebben is kezdettől fogva támogassuk, együttműködjünk vele.

  A napi pelenkázások üteme rendszeresen történik, (illetve szükség szerint) a napirend része.

  A 2 éves gyermeknek is felkínáljuk a bilit, a kisgyermek eldöntheti, hogy rá akar-e ülni, vagy sem.

- **Tisztálkodás:**

  Minden gondozási művelet kapcsán arra törekszünk, hogy az a gyermeknek kellemes élmény legyen. Segítségére vagyunk abban, hogy a tisztálkodással és fürdetéssel kapcsolatban elsajátítsa azokat a készségeket, melyeket hároméves korra általában el lehet várni. Abban is segítenünk kell, hogy a tisztálkodással kapcsolatban egyre több szót, kifejezést sajátítson el, használjon fel helyesen. A kéz-arcmosás minden étkezés előtt és után, illetve szükség szerint történik. A WC használat, illetve pelenkázás is a gyermek igényei szerint valósul meg. Ezekkel a példamutatással erősítjük meg.

- **Pihenés, alvás:**

  Az egyéni alvásritmust figyelembe vesszük. A gyermek, ha egyéni alvásszükségleteinek megfelelő ideig alszik, a megfelelő ritmusban- könnyen alszik el, nyugodtan, magától, vidáman ébred. A feladatunk a nyugodt alvás körülményeinek megteremtése.

8.3.Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, a világ megismerésének eszköze, a fejlődés (testi-lelki- szociális) fontos tényezője. A játék nélkülözhetetlen elemeinek az önkéntességet és a spontaneitást tartjuk. A játék feltételeinek (hely, idő, eszköz) biztosításával, nevelői magatartásukkal támogatjuk az elmélyült, nyugodt, tartalmas játéktevékenységet. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A játék révén fejlődnek kognitív és pszichikus képességei, személyisége jellemző vonásai.

8.4.Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos

szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermeknek, annál nagyobb örömét lelik a játékban. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel, a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

8.5.Ének, zene, mondóka

A kisgyermek életének első 3 évében érzelmi benyomásokra reagál, érzelmi világára hatva érjük el nevelési céljainkat. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. Az ének, a mondóka érzelmeket fejez ki, érzelmeket támaszt. Segítséget nyújt abban, hogy megszerettessük a bölcsődébe kerülő kisgyermekekkel az új környezetet. A ritmus játékos mozgása, tapsolása, kopogása, a dallam lüktetése a gyermeket mozgásra készteti. Következetesen használt mondókákkal – lovagoltatókkal, hintáztatókkal, táncoltatókkal, kopogtatókkal, ringatókkal – segítjük elő a ritmikus járást, mozgást. A játék a hanggal kellemes módja annak, hogy a kisgyermek nyelvi fejlődését elősegítsük. Amikor éneklünk, a nyelvet a zenével kapcsoljuk össze. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömélményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

- Hallás:
  - → Ritmusfejlesztéshez hangszerekkel játszanak a gyermekek (kisdob, ütő, xilofon, rumbatök).
  - → Hallásképzés, hallás fejlesztés során zenei nevelésünk anyagát elsősorban ritmusban, dallamban, szövegben egyszerű népi dalainkból vesszük. Egy – egy szép dallam derűs, megnyugtató légkört teremt. A dalok dúdolása, „az altatók hangja" minden verbális

asszociációtól mentes abszolút – zene. Megelőzi az indulatkitöréseket, földeli a félszeg szorongásait.

8.6. Anyanyelvi, irodalmi nevelés

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv- nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyekre más helyzetekben nincs lehetősége. A mese és a vers a gyermeki igényeknek megfelelően spontán jelenik meg a bölcsődei életben. Az életkornak megfelelő és fejből mondott mese pihentet, szórakoztat, erősíti a képzeletet, segít az élmények feldolgozásában. A vers és a beszéd mozgásra serkenti a kisgyermeket; ugrál, tapsol, forog, ringatózik. A motiválást segítik a puha sarkok, kuckók, szőnyegek, a csoport korosztályi sajátosságainak megfelelő érdekes könyvek, melyek jól hozzáférhető helyen vannak elhelyezve.

8.7.Vizuális nevelés

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés nem annak eredménye. A rajzolás-mintázás során kerülni kell a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítse a kisgyermeknevelő az alkotókedv, készség kibontakozását.

A rajzfejlődés szakaszai bölcsődés korban:

- Motívum szakasz: 1-3 éves kor körül jellemző: a mozgás és a nyomhagyás öröme dominál, a gyermek rájön arra, hogy az eszközökkel nyomot hagyhat, az alapfirkák begyakorlása folyik, s ezt a funkciógyakorlást funkcióöröm kíséri. (Kb. húsz alapfirkát különböztethetünk meg). Kezdetben a rajzolás inkább motoros tevékenység, amelyben az egész testrészt vesz, de alapja azoknak a próbálkozásoknak, amellyel valamit ábrázolni akar. 25-27 hónapos korban megjelennek a zárt firkák, ami egybeesik az én-tudat kialakulásával.

- Forma szakasz: a harmadik életévben kezdi kombinálni a gyermek az alapfirkákat, kezdetben csak kettőt kapcsol össze, majd több firka összekapcsolásából kialakulnak a kombinátumok.

- Kompozíciós szakasz: a 3. életév betöltése körül kezdődik, de csak óvodás korban teljesedik ki. A kombinátumokból egyre bonyolultabb alakzatokat hoz létre, ezek az „olyan mintha..." alkotások.

A plasztikai ábrázolás fejlődése bölcsődés korban:

- Ábrázolás előtti szakasz: 1,5-2 éves kor között a gyúrmányok időszaka. Már az első ujjnyomatok a gyurmában jelentős élménnyel ajándékozzák meg a gyermeket, felismeri az anyag formálhatóságát. Élvezettel gyúrja, gyömöszöli az anyagot, ismerkedik az anyag tulajdonságaival. Maga az alakítás és nem az alakzat létrehozása az öröm, ezért azonnal szét is rombolja, amit létrehozott.
- Az első emberi figurák időszaka: általában az első jelentéssel bíró figura a plasztikai ábrázolásban az ember. A spontán megjelenő figurák hosszú fejlődésen mennek át.

8.8.Egyéb nevelési helyzetek

A bölcsődés gyermek számára is ösztönző erő a természet, amelynek a gyermeki személyiség fejlődésére rendkívül nagy hatása van, rengeteg lehetőséget ad a tapasztalat útján való tanulásra. A természeti környezet kifogyhatatlan tárháza a játéknak, alkotásnak, az ezekhez kapcsolódó ismeretszerzésnek. Csak az egészen fiatal korban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték arra, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki a környezet, az élőlények iránt. Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. virághlocsolás, gyümölcsnap előkészítése stb.). Az öröm forrása az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A külső világ, azaz a környezet megismerése iránti vágy működik a gyermekben. A gyermeki jellemzők a rácsodálkozás, az erős közlési vágy, a kommunikációra való nyitottság, az érzelmi fogékonyság a természet szépségeire, a személyes kipróbálási

vágy, a tettre kész cselekvőkészség, mind kedveznek a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzésnek.

9. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

9.1.„Saját kisgyermeknevelő" - rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. "saját kisgyermeknevelő" - rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik a bölcsődei csoportban. A csoport gyermekeinek egy része /6-7 gyermek/ tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat. A kisgyermeknevelő az ún. **ölelkezési időben** - az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van - idejét elsősorban a "saját" gyermekei gondozására, nevelésére fordítja. A "saját kisgyermeknevelő" szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője, (felmenőrendszer). Több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a "saját" kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehéz

- **Kisgyermeknevelő**

  A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A kisgyermeknevelő a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoportban két kisgyermeknevelő közösen dolgozik. Együttes, összehangolt munkájukkal segítik a gyermekek bölcsődei mindennapjait. Figyelemmel kísérik a kisgyermek fejlődését, számontartják az egyes fejlődési állomásokat, vezetik az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartoznak a rábízott gyermekekért.

  A kisgyermeknevelő stílusa, jellemzői a következők legyenek:

→ legyen megnyugtató, biztonságot adó a viselkedése a gyermek számára,

→ magatartásában kiemelten fontos az elfogadás, a tolerancia, a nyitottság, érvényesüljön magatartásában a másfajta értékek pozitív irányú megközelítése,

→ jellemezze a pedagógiai optimizmus, tapintat, empátia,

→ jellemezze munkáját a pedagógiai elvek, nevelési módszerek összehangoltsága, az egymás, a szülők és gyermekek felé irányuló segítőkészség, tapintat,

→ jellemezze munkáját a gyermek iránti tisztelet, együttműködés, türelem,

→ nevelői stílusát a demokratikus elvek, nevelési módszerét a meggyőzés, magyarázat, dicséret hassa át.

➢ **A gyermekcsoportok szervezése**

A bölcsődei gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. A bölcsődei gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. (2 év felett max. 14fő/csoport; 2 évesnél kisebb korú gyermekek esetén maximum 12 fő/csoport, indokolt esetben még kevesebb). A magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, hiszen nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra. A gyermekcsoportokat a gyermekek korösszetételét, fejlettségi szintjét figyelembe véve alakítjuk ki, melyhez a tárgyi és személyi feltételek igazodnak.

A csoportok kialakításánál a törvényi előírásokon kívül meghatározó:

→ a gyermekek mozgásigénye, mozgástere,

→ a megfelelő élettér,

→ lehetőség az elvonulásra,

→ érzelmi biztonság.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár.

9.2.Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. Ismernünk kell a gyermek állapotát, érdeklődését, szükségleteit, társaihoz való viszonyát, egész napi tevékenységét úgy kell megszerveznünk, hogy mindig érezze a számára legfontosabbat, az érzelmi biztonságot. A kisgyermeknevelő számára fontos a teljes nevelési folyamat tudatos, tervszerű átgondolása. A gyermekek fejlődési ütemének megfelelően minden csoportban éves tervet készítünk, ebből bontjuk le konkrét havi

tervünket. Így lehetőség van a gyermekek élményeinek, tapasztalatainak, ötleteinek beépítésére a tervezés során. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmát is biztosítja. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg - s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. bölcsőde nyitása, zárása stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele. A napirend kialakítása a csoportban dolgozó kisgyermeknevelők feladata. A kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik.

10. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös.

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

10.1. Beszoktatás (adaptáció)- szülővel együtt, fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének bevezetése, a bölcsődei gondozó-nevelő munka egyik fontos feladatát, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez

való alkalmazkodását. Az egész adaptációs folyamatot a gyermek reakciója határozza meg. Akkor támogatja megfelelően a gyermek beilleszkedését az adaptációs folyamat, ha az adott gyermekre hangoljuk. A Magyar Bölcsődék Egyesületének szakmai ajánlása, a gyermekek bölcsődei beszoktatására vonatkozóan, keretet biztosít. Iránymutatásának megfelelő, de mindig szükséges a szakembernek végig gondolni, hogy mely részeken van szükség rugalmasságra.

Beszoktatással kezdődik a kisgyermek bölcsődei élete. Az ismeretlen új környezet megismeréséhez, bölcsődei napirend elfogadásához, a gyermekcsoport életébe való beilleszkedéshez, az anyától, apától való elváláshoz a gyermeknek szüksége van az anya, az apa biztonságot nyújtó jelenlétére, türelmes biztató, támogató magatartására. A fokozatosság segíti a gyermek érzelmi biztonságának kialakulását, a kisgyermeknevelő felé irányuló bizalom megerősödését.

A beszoktatás időtartama általában 2 hét, maximum egy hónap, minden esetben alkalmazkodva a gyermekhez, (hiszen a gyermekek nem egyformák), illetve figyelembe véve a szülők kéréseit is. A beszoktatás időtartama a gyermek viselkedésétől függően növelhető, a hangsúly azonban mindig a fokozatosságon van. Otthonról hozott kedvenc játék vagy kisebb tárgy a beszoktatás idején, illetve a későbbiekben is könnyebbé teheti a gyermek számára az otthontól, szülőtől való elszakadást. A beszoktatás az első héten a szülővel történik, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül. A szülő egyre rövidebb időt tölt gyermekével a csoportban, míg így a gyermek egyre hosszabb ideig tartózkodik szülő nélkül a bölcsődében. A kisgyermeknevelők a gyermek együttműködésétől függően, már az első napokban próbálkoznak a kapcsolat kialakításával, kísérletet tesznek egy-egy gondozási részművelet elvégzésére is a szülő jelenlétében (pl.: kínálás, cipő bekötése, orrtörlés stb.). A beszoktatás harmadik – negyedik napjától szükséges, hogy a kisgyermeknevelő a szülő jelenlétében lépésről lépére átvegye a gyermek gondozását.

A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során fellépő stressz reakciókat (sírás, tiltakozás, szülőhöz való fokozott ragaszkodás stb.) A beszoktatás előre megtervezett beszoktatási ütemterv alapján történik. A beszoktatás ideje alatt a kisgyermeknevelő munkarendje úgy van kialakítva, hogy az anya bölcsődei tartózkodása idején figyelemmel kísérhesse az anya - gyermek kapcsolatát és minél több információt szerezhessen a gyermek nevelésével, gondozásával kapcsolatosan.

Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy az elválás nem csak a gyermekek számára jelenthet nehézséget. A szülőknek ugyanúgy fel kell dolgozniuk azt, hogy gyermekükre most már más figyel, más gondoskodik róla napközben. Szoktatni kell saját magukat is, és gyermeküket is – szép fokozatosan – arra, hogy egyre több ideig lesznek külön egymástól, de a nap végén újra együtt játszhatnak majd. Fontos, hogy a szülő bízzon a választott nevelőben, magabiztosságot sugározzon gyermeke felé, így benne is biztonságérzetet kelt, megkönnyítve ezzel a beszoktatás.

10.2.Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek otthoni környezetben való megismerése. Az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerül sor. (Amennyiben a humán erőforrás, illetve a környezeti feltételek, járványügyi helyzet lehetőséget biztosit). A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenekfelett tiszteletben kell tartani. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A kisgyermeknevelő:

→ ismerje a családlátogatás jelentőségét,

→ a családlátogatáson hivatásának megfelelően viselkedjen

→ a szülők felé hitelesen képviselje azt, hogy a családlátogatás előnyös a gyermek szempontjából.

10.3.Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

10.4. Egyéni beszélgetések

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló

találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a Főigazgató. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

10.5.Szülői értekezlet

Szülői értekezleten tájékoztatást adunk a családok részére a bölcsődei életről, a szakmai programokról, a szülők jogairól és kötelezettségükről, a házirendről, a bölcsőde napirendjéről, s lehetőség van a kisgyermeknevelők személyes megismerésére is. Tájékoztatást adunk a kedvezményekről a szükséges nyomtatványok biztosításával, a bölcsődében folyó korszerű táplálkozásról az életkori szükségletek figyelembevételével, diétás étkeztetés lehetőségeiről. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

10.6.A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

10.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Minden csoportnak saját, zárt online csoportja van, illetve e-mailen keresztül a szülőket tájékoztatjuk az Intézményt, illetve a csoportot érintő információkról.

11. Élelmezési tevékenység

Az Intézmény saját tálaló/főző konyhával rendelkezik. Az élelmiszerek szakosított tárolása, raktározása és feldolgozása jogszabályi előírások szerint történik, mely a beszállító konyha felelőssége. A konyha működését a HACCP rendszer szabályozza. A bölcsődei élelmezés során a korszerű kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni úgy, hogy a táplálék:

→ mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű

→ higiénés követelményeknek megfelelő

→ megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Ennek megvalósítása érdekében gondoskodni kell:

→ Tárgyi és személyi feltételek megteremtéséhez a pénzügyi fedezetről.

→ Ésszerű takarékosság és hatékonyság elvének érvényesítéséről.

→ A meglévő eszközök rendeltetésszerű használatáról, karbantartásáról, pótlásáról, fejlesztéséről.

→ Az üzemi és személyes higiénés előírások betartásával az ételek tárolásáról, elkészítéséről, tálalásáról, kiszolgálásáról.

→ A konyha technológiai színvonalának folyamatos fejlesztéséről.

→ Az egységes diétás rendszer megteremtéséről.

→ A korszerű táplálkozástudományi előírások betartásáról.

→ Az élelmezés összehangolásáról, az egyes munkafolyamatok szervezettségének biztosításáról.

→ A kulturált étkeztetés megvalósításáról.

Kisgyermek táplálás:

A korszerű táplálkozási elveknek és konyhatechnikai eljárásoknak a figyelembevételével a beszállító konyha élelmezésvezetője állítja össze a korosztály élelmezési, nyersanyagnormáinak figyelembevételével.

A bölcsődében az ajánlott napi energia és tápanyagtartalom 75%-át kell biztosítani. Az étrendnek a változatosság, idényszerűség, ízben való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjainak is meg kell felelni.

Étlapot az élelmezési program alapján az élelmezésvezető mennyiségi és minőségi szempontból naponta ellenőrzi, és a tápanyag értékeket nyomon követi. Az étkeztetés során a mindenkor hatályos közegészségügyi szabályokat be kell tartani.

12. Dokumentációk

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a

gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok a tárgyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség, ill. a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermekek fokozott biztonság igényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága). A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

A bölcsődében vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok munkakörönként:

- Főigazgató, Vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő:
  - → előjegyzési napló
  - → megállapodás az ellátás igénybevételéről
  - → a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet – az ellátási napokon az ellátást igénybe vevők jelen- vagy távollétének dokumentálása 4. sz. melléklet – a gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása
  - → munkaköri leírások készítése
  - → költségvetés készítése
  - → dolgozók szabadságának nyilvántartása
  - → dolgozók jelenléti kimutatása
  - → személyi anyagok vezetése
  - → dolgozók továbbképzési kötelezettsége teljesítésének nyilvántartása
  - → Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok
  - → beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra
  - → dolgozók egészségügyi könyve
  - → kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása (leltár)
  - → munkavédelmi napló vezetése

→ tűzvédelmi napló vezetése

→ selejtezéssel kapcsolatos dokumentáció vezetése

→ telepített udvari játékok ellenőrzésének dokumentálása

➢ Kisgyermeknevelők:

→ ***Csoportnapló***: a gyermekcsoport napi életének fő történéseit rögzíti. Tartalmazza hiányzók nevét, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, illetve minden olyan történést, ami az egyes gyermek, vagy a csoport életét befolyásolta.

→ ***Bölcsődei törzslap, fejlődési napló:*** A beszoktatási tervet (ideje, módja menete) követően, a beszoktatás idejének, de legalább tíz nap történéseit tartalmazza az adott gyermekre vonatkozóan. A beszoktatási idő befejezését követően, félévente kell vezetni. Valamennyi fejlődési területre vonatkozóan összefoglalja a kisgyermeknevelő a gyermek adott fejlettségi szintjére vonatkozó megfigyelések tapasztalatait. Tartalmazza a bölcsődébe kerülés előtti időszakokra vonatkozóan (születésének körülményei, fejlődési specifikumok, esetleges kórképek), majd végig követik a testi fejlődést, valamint rögzítik a hiányzások tényét és annak okát (pl. betegség, szabadság), az esetleges baleseti sérüléseket a bölcsődébe járás időszakában. A kisgyermeknevelő feladata a hiányzások regisztrálása, a bölcsődei élet során történt sérülések dokumentálása, az esetleges egyéni megbeszélést igénylő események rögzítése. A percentil tábla vezetése, az ehhez kapcsolódó mérések elvégzése. A mérések gyakorisága: 1 éves korig havonta, 1 éves kor után legalább 3 havonta történjen.

→ ***Családi füzet:*** A család és a bölcsőde kapcsolattartásának írásos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei életének történéseiről, fejlődéséről. Igazából nem egyirányú bejegyzések adják igazi tartalmát, jó, ha a szülő is válaszol, informálja a kisgyermeknevelőt a gyermekek otthoni életének történéseiről. Vezetése rendszeresen történik, ha olyan esemény volt, amiről a szülőt tájékoztatni kell és illik, de háromhavonta össze kell foglalni a gyermek fejlődését is.

→ ***Napi jelenléti kimutatás.***

→ ***Nevelési terv.***

13. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődéskor végére

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hisz a pszichoszomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Egy-egy korosztályban azonban általában megfigyelhetőek bizonyos életkori sajátosságok, amelyek az adott populáció többségét jellemzik. Ha ezeket nem kezeljük merev kategóriákként, akkor segíthetnek a fejlettségi szint megítélésében.

Bölcsődés kor végére:

- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nem csak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított
- szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára.
- Környezete iránt nyitott, érdekli minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben.
- Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel-gyerekekkel.
- A gyermekek többsége szobatiszta.

14. Az ellenőrzés és értékelés rendszere

A gyermek fejlettségi szintje ellenőrizhető a bölcsődés kor végére elért fejlettségi szinthez viszonyítva, melyet azonban befolyásol a gyermek képessége és az a családi környezet, amelyben él. Sajátos nevelési igényű gyermek fejlődése az egyéni fejlesztési terv alapján követhető nyomon.

A program ellenőrzését, értékelését segíti:

→ a csoportok nevelési terve,

→ a vezető munkaterve,

→ az egyéni dokumentáció.

Elemezzük:

→ a gyermekek szokás és szabályrendszerét,

→ a gyermekek ismeretszintjét,

→ a szülők elvárásait,

→ a kisgyermeknevelők felkészültségét, érdeklődését,

→ bölcsőde tárgyi feltételeit,

→ a bölcsődei dokumentációt.

Ellenőrzés során vizsgáljuk:

→ a gyermekek nevelésében megjelennek-e a tervezett nevelő, fejlesztő tartalmak, ezeknek milyen a hatása,

→ milyenek az eredmények a szocializáció, a megismerés, a kommunikáció terén, mennyire biztosítottak a tapasztalatszerzési lehetőségek,

→ elemezzük a gyermek játékára jellemző fejlettségi szintet, a mozgáslehetőségeket,

→ a gyermek önállósági fokának jellemzőit a bölcsődés kor végén.

15.Hagyományok és ünnepek

Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapok és a jeles napok. Pedagógiai szempontból is sok lehetőséget rejtenek magukban, egyrészt közös tevékenységet és esztétikai élményt, másrészt betekintést bölcsődénk munkájába. A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebbet éltet a család. A Bölcsőde programja szerinti témahetekhez kapcsolódóan szervezzük a bölcsődei tevékenységeket.

Hagyományos ünnepeink:

→ Szüret

→ Márton nap

→ Mikulás

→ Karácsony

→ Farsang

→ Húsvét

→ Anyák napja

→ Gyermeknap

→ Búcsú délután

→ Családi nap az óvodával közösen

→ Gyermeknap városi rendezvény keretében

→ Születésnapok, névnapok

16.Az intézmény belső és külső kapcsolattartásának rendje

16.1.A belső kapcsolattartás:

Az intézmény feladatainak hatékonyabb ellátása érdekében a belső szervezeti egységek, a bölcsőde és az óvoda egymással szoros kapcsolatot tartanak. Az együttműködés során a szervezeti egységeknek minden olyan intézkedésnél, amelyik másik szervezeti egység működési területét érinti, az intézkedést megelőzően egyeztetési kötelezettségük van.

A belső kapcsolattartás rendszeres formái a különböző értekezletek, fórumok, stb.

A rendszeres és konkrét időpontokat az **intézmény éves munkaterve** tartalmazza.

16.2.A külső kapcsolattartás:

Az eredményesebb működés elősegítése érdekében az intézmény a szülőkkel, szakmai szervezetekkel, társintézményekkel, gazdálkodó szervezetekkel együttműködési megállapodást köthet.

16.2.1.Társintézményekkel való együttműködés, kapcsolattartás

→ Magyar Bölcsődék Egyesülete- módszertani irányadó

→ Veszprémi Bölcsődei és Egészségügyi Alapellátási Integrált Intézmény 8200 Veszprém, Cserhát Ltp. 13. (intézményvezető: Varga Anikó)

→ Háziorvosi, védőnői szolgálattal

- Javaslattétel bölcsődei felvételre
- Családlátogatás előtti, illetve családlátogatáshoz kért információ
- Évközben felmerülő probléma esetén

→ Pro Rekreatione Közhasznú Nonprofit Kft.

- Probléma esetén vizsgálat indítása, szakvélemény kérése.

→ Gyermekjóléti szolgálattal

- Jelzőrendszeri értekezleteken való részvétel
- Folyamatos kapcsolattartás, együttműködés

→ Óvodával

- Óvodába menő kisgyermekek és kisgyermeknevelők látogatása az óvodába.
- A kisgyermeknevelők segítsége a beilleszkedő kisgyermekeknek (szeptember)
- Az óvodapedagógusok tájékoztatása, látogatása a bölcsődében (veszélyeztetettség, lassabban fejlődő kisgyermek esetében)

16.2.2.Szülői értekezletek, fogadóórák

Az intézmény az év során szóbeli tájékoztatást tart a szülőknek szülői értekezlet, szülőcsoportos beszélgetés és szülői fogadóóra keretében.

→ Szülőértekezlet:

- Szeptember
- Április (szülői fórum)
- Július (felvételt nyert bölcsődés gyermekek szüleinek)

→ Szülőcsoportos beszélgetés időpontjai:

- Október
- Március
- Április (óvodába jelentkezőknek)

→ Fogadóórák: szükség szerint.

Amennyiben a szülő ezen időpontokon túl is tájékozódni szeretne, telefonon vagy írásban időpontot egyeztethet, a bölcsődés és a bölcsődébe készülő gyermekek szülei számára biztosítva ezzel lehetőséget az ügyintézésre, a bölcsődéről való tájékozódásra.

Tájékoztatás tartalmazza:

- Szülői értekezlet jellegét
- Családlátogatás jelentőségét
- Beszoktatás jellegét és módszereit
- Napi találkozások lehetőségét
- Szülő - csoportos beszélgetések jelentőségét
- Üzenő füzet írásos tájékoztatás formáját, tartalmát
- Szülői Érdekképviseleti Fórum jelentőségét
- Szervezett programokon való találkozásokat
- Nyílt napok szervezését a bölcsődében

16.2.3.Üzleti kapcsolatok

Az intézmény feladatainak eredményesebb ellátása érdekében kapcsolatot tart olyan gazdálkodó szervezetekkel, amelyek anyagilag és erkölcsileg segítik a magasabb szakmai munka ellátását.

16.2.4.Érdek-képviseleti Fórum

Az Intézményben Érdek-képviseleti Fórum működik, mely a gyermeki jogok védelmével, a szakmai program véleményezésével segíti az Intézmény szakmai munkáját. Működésének részletes szabályait az Intézmény Szakmai Programja rögzíti.

Célja a gyermeki jogok sérelme, az Intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén a gyermekek érdekeinek védelme. A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, közös felelősségvállalás a gyermekek érdekében.

17. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

17.1. Érdek-képviseleti Fórum

A Bölcsődében Érdek-képviseleti Fórum működik, mely a gyermeki jogok védelmével, a szakmai program véleményezésével segíti az Intézmény szakmai munkáját.

Célja: a gyermeki jogok sérelme, az Intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén a gyermekek érdekeinek védelme. A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, közös felelősségvállalás a gyermekek érdekében.

Feladata:

- → megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- → intézkedéseket kezdeményezhet a Fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- → egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál,
- → a Főigazgató véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben,
- → javaslatot tehet az Intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- → intézkedéseinél figyelembe veszi a mindenkor érvényben lévő jogszabályokban rögzített feladat- és hatásköröket.

Az Érdek-képviseleti Fórum a feltett kérdésekre, panaszokra, javaslatokra 15 napon belül írásban köteles választ adni.

Az Érdek-képviseleti Fórum üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, megőrzéséről a Főigazgató gondoskodik.

A gyermek szülője/ törvényes képviselője a Fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a Főigazgató vagy az Érdek-képviseleti Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek - Gyvt-ben meghatározott - jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. Az Intézmény biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

A bölcsőde munkatársai számára a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályait a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény határozza meg.

A bölcsődében foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

Az érdekképviseleti fórum tagjai:

→ a nevelési egységeket képviselő szülők (csoportonként 1)
→ a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelő,
→ a fenntartó önkormányzat delegáltja.

Ellátottak jogai: A 3 éven aluli kisgyermekek napközbeni ellátását biztosító minden szolgáltatási forma a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint a végrehajtása céljából kiadott kormány és szociális ágazati miniszteri rendeletekkel szabályozott.

A törvény a gyermekek jogairól szóló 1998-es egyezményben, valamint a Magyar Köztársaság Alkotmányában meghatározott gyermeki jogok érvényre juttatását kívánja megvalósítani.

Szülők jogai:

→ megismerhesse a gyermekcsoportok életét;

→ megismerje a nevelési-gondozási elveket;

→ tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől;

→ véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban;

→ megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A személyes gondoskodást végző személyek jogai: A foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

18. Záró rendelkezések

A Szakmai Program hatályba lépése a Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéje Szakmai programja Velence Város Önkormányzatának jóváhagyásával 98/2026. (VI.23.).....napján lép hatályba és visszavonásig érvényes. Ezzel egyidőben hatályon kívül helyeződik 418/2023. (XII.11.) határozatszámon jóváhagyott Szakmai Program.

Velence, 2026. 06. 16.

Főigazgató

Velencei Meseliget Óvoda - Bölcsőde Velence

Velence, 2026. 06. 25.

Fenntartó

Velence Város Önkormányzata

Függelék

1.sz. függelék

Megismerési nyilatkozat

A Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéje Szakmai Programjában foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban leírtakat a munkám során köteles vagyok betartani.

Név	Feladat, hatáskör	Dátum	Aláírás

2.sz. függelék

Bölcsődei felvételi kérelem

Alulírott, ... és ..... kérem/kérjük gyermekem/gyermekünk bölcsődei felvételét a Velence Város Önkormányzata fenntartásában működő Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéjébe ..... időponttól kezdődően.

A felvételre kért <u>kisgyermek</u> adatai:

Családi és utóneve:	
Születési családi és utóneve:	
Születési helye, ideje:	
Anyja születési családi és utóneve:	
Állandó lakcíme: (lakcímkártyával megegyezően)	
Tartózkodási címe:(lakcímkártyával megegyezően)	
TAJ száma:	
Háziorvos neve*:	
Rendelő címe*:	
Védőnő neve*:	
Rendelő címe*:	

* *Tudomásul veszem, hogy az itt szerepeltetett adatok megadása önkéntes, a bölcsődei felvételi eljárásban azok figyelembevételéhez a hozzájáruló nyilatkozatom szükséges.*

Családban eltartottak száma összesen: ..... fő.

Szülő/más törvényes képviselő adatai:

	Anya/más törvényes képviselő *(a megfelelőt kérem, aláhúzással jelölje)*	Apa/más törvényes képviselő *(a megfelelőt kérem, aláhúzással jelölje)*
Családi és utóneve:		
Születési családi és utóneve:		
Állandó lakcíme: *(lakcímkártyával megegyezően)*		
Tartózkodási címe:*(lakcímkártyával megegyezően)*		
Telefonszáma:*		
E-mail címe:*		

* *Tudomásul veszem, hogy az itt szerepeltetett adatok megadása önkéntes, a bölcsődei felvételi eljárásban azok figyelembevételéhez a hozzájáruló nyilatkozatom szükséges.*

Azon körülmény(ek), amely(ek)re tekintettel a gyermek bölcsődei felvételét kérem/kérjük (több is megjelölhető):

- ☐ a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
- ☐ a gyermek három vagy több gyermeket nevelő családban él
- ☐ a gyermeket egyedülálló személy (hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön élő, kivéve, ha élettársa van) nevel
- ☐ a gyermek szülei/törvényes képviselői munkavégzése miatt (ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is)
- ☐ a gyermek szülei/törvényes képviselői munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük miatt a gyermek szülei/törvényes képviselői nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük miatt
- ☐ a gyermek napközbeni ellátásáról a gyermek szülei/törvényes képviselői orvosilag igazolt betegségük miatt nem tudnak gondoskodni
- ☐ a gyermek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége
- ☐ a gyermeket időskorú személy neveli

☐ a gyermek ellátásáról a gyermek szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt nem tud gondoskodni

A kérelem egyéb indoka:

.....
.....
.....
.....
.....

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok, a felvételnél figyelembe vehető szempontok a valóságnak megfelelnek; az azokban bekövetkező változás esetén a Főigazgató a változást követő 15 napon belül fenti elérhetőségen írásban (levélben, e-mailben) tájékoztatom. Tudomásul veszem, hogy a valótlan adatok közlése a felvételi jogosultság megszűnésével járhat.

Tudomásul veszem, hogy abban az esetben, ha keresőtevékenységet folytatok, vagy ha keresőtevékenységet folytatni kívánok, akkor legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a Főigazgatónak munkáltatói igazolást nyújtok be, vagy bemutatom a leendő munkáltató igazolását arról, hogy nála alkalmazásban fogok állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

Tudomásul veszem továbbá, hogy az ellátás megkezdésekor köteles vagyok az intézmény számára előírt nyilvántartások vezetéséhez adatokat szolgáltatni.

Velence,..... év..... hó..... nap.

....

Anya/más törvényes képviselő aláírása

Apa/más törvényes képviselő aláírása

Hozzájáruló nyilatkozat

Alulírott.....	Alulírott.....
hozzájárulok / nem járulok hozzá*,	**hozzájárulok / nem járulok hozzá***,
hogy a felvételi kérelemhez megadott és csatolt, saját és gyermekem adatait, a Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéje kezelje.	hogy a felvételi kérelemhez megadott és csatolt, saját és gyermekem adatait, a Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéje kezelje.
Kelt:	Kelt:
..... Anya/más törvényes képviselő aláírása	..... Apa/más törvényes képviselő aláírása

**A megfelelőt kérem, aláhúzással jelezze.*

2/A.sz.függelék

Ikt.szám:.....

Tárgy: **Értesítés bölcsődei felvételről**

.....(Név)

.....(Név)

.....(Cím)

Felvételi értesítő

Értesítem, hogy gyermeke .....(születési idő:.....,lakcím.....).....év.....hó .....napjától –a **jogosultsági feltételek megléte esetén** – felvételt nyert a Velence Város Önkormányzatának fenntartásában működő Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéjébe.

A bölcsődei ellátásra irányuló jogviszony keletkezését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 32. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Főigazgató intézkedése alapozza meg.

Tájékoztatom, hogy az ellátás igénybevételének megkezdése előtt az intézmény és Ön között írásban megállapodás megkötésére kerül sor, melynek feltétele, hogy a felvételi kérelemhez közölt adatok, illetve az azokban időközben bekövetkezett változások alapján a jogosultság továbbra is fennálljon.

Kérem, amennyiben a bölcsődei férőhelyet nem kívánja igénybe venni, arról az értesítés átvételét követő 8 napon belül fenti elérhetőségen írásban (levélben, e-mailben) szíveskedjen tájékoztatni.

Felhívom figyelmét továbbá, ha a megállapodást nem köti meg, vagy az értesítés kézhezvételétől számított 30 munkanapon belül nem jelentkezik, az intézmény az üres férőhelyet nem tartja fent, ezért gyermeke bölcsődei felvételére irányuló eljárás – külön intézkedés nélkül – megszüntetésre kerül.

Egyéb információ:

.....

Velence,.....

Tisztelettel:

.....
Főigazgató

2/B.sz. függelék

Ikt.szám: .....
Tárgy: **Értesítés bölcsődei felvétel iránti kérelem elutasításáról**

Felvételi értesítő

.....(Név)

.....(Név)

.....(Cím)

Tisztelt..... !

Kérelmét, melyben .....év.....hó.....napjától kérte gyermeke..... (születési idő: ....., lakcím: .....) felvételét Velence Város Önkormányzatának fenntartásában működő Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéjébe **elutasítom.**

Az elutasítás indoka:.....

Az értesítés átvételét követő 8 napon belül fenti elérhetőségen írásban (levélben, e-mailben) kérem szíves tájékoztatását abban az esetben, ha az Önök számára gyermekük bölcsődei felvételére a...../.....nevelési év során egy későbbi időpont is megfelel.

Kérem, válaszában ennek időpontját megjelölni szíveskedjen, mely esetben a felvételre vonatkozó igényét várólistára helyezem.

Tájékoztatom, hogy visszajelzés hiányában a bölcsődei felvételre vonatkozó igényét a nyilvántartásból törlöm.

A bölcsődei ellátásra irányuló jogviszony keletkezését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 32. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Főigazgató intézkedése alapozza meg.

A Gyvt. 32. § (4) bekezdése alapján tájékoztatom, hogy amennyiben fenti döntésem vitatja, az értesítés átvételétől számított 8 napon belül a Fenntartóhoz (Velence Város Önkormányzata 2481 Velence, Tópart u. 26.) fordulhat.

Velence,..... Tisztelettel:

.....
Főigazgató

3.sz.függelék

MEGÁLLAPODÁS

gyermekek napközbeni ellátása / bölcsődei ellátás igénybevételéhez

amely létrejött egyrészről a Velence Város Önkormányzatának fenntartásában működő Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsődéje (címe: 2481 Velence, Árok utca 11.) képviseli: ..... Főigazgató, Fenntartó neve: Velence Város Önkormányzata – továbbiakban: Fenntartó –, címe: 2481 Velence, Tópart utca 26.), mint szolgáltatást nyújtó – továbbiakban: Intézmény – ,

másrészről:

	Ellátott kisgyermek	**Szülő/Törvényes képviselő I.**	**Szülő/Törvényes képviselő II.**
Családi és utóneve:			
Születési családi és utóneve:			
Születési hely, idő:			
Anyja születési családi és utóneve:			
Állampolgársága:			
Bevándorlott, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállása:			
Lakóhelye: (lakcímkártyával megegyezően)			
Tartózkodási helye: (lakcímkártyával megegyezően)			
Társadalombiztosítási azonosító jele:		-	-
Telefonszáma:	-		
E-mail címe:	-		

Térítési díj fizetésére kötelezett személy:	
Neve:	
Lakóhelye: (lakcímkártyával megegyezően):	
Tartózkodási helye: lakcímkártyával megegyezően):	

mint az **ellátást igénybe vevő között** a mai napon az alábbi feltételekkel:

1. Az Intézmény az ellátást igénybe vevő kérelme alapján **gyermekek napközbeni ellátása - bölcsőde** - alapszolgáltatást biztosít.

   → A szolgáltatás igénybevételének **kezdő időpontja**: .....év.....hó ....nap.

   → A szolgáltatás **időtartama:** (megfelelő aláhúzandó).

   határozatlan idejű - határozott idejű

   → Határozott idejű ellátás esetén az igénybevétel **befejező időpontja**: .....év.....hó.....nap.

2. Tájékoztatási kötelezettség:

A személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor a Főigazgató tájékoztatja az ellátásra jogosult gyermek szülőjét, törvényes képviselőjét:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- az Intézmény által vezetett, rá vonatkozó nyilvántartásokról,
- a bölcsőde házirendjéről,
- panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díjról,

A jogosult gyermek szülője/törvényes képviselője a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor köteles:

- az Intézmény számára előírt nyilvántartások vezetéséhez adatokat szolgáltatni,
- a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról nyilatkozni.

3. Az Intézmény az alábbiakat biztosítja az ellátást igénybe vevő szülő/törvényes képviselő gyermeke számára:

- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- megfelelő textíliát és bútorzatot,
- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű gondozást-nevelést,
- a nyugodt alvást, pihenést,

- a gyermek szabadban való tartózkodásának biztosítását,
- a gyermek fejlettségéhez igazodóan – egészséges pszichoszomatikus, értelmi, mozgás és a szocializációs készségek, önkiszolgálási szint fejlesztését,
- az önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztést,
- az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint.

4. **Az Intézmény a fentieken kívül vállalja, hogy:**
   - szóban napi rendszerességgel tájékoztatja a szülőt/törvényes képviselőt a bölcsődében tartózkodó gyermekkel kapcsolatos eseményekről, a gyermek értelmi-érzelmi és testi fejlődésében, komfortérzetében, közösségi szocializációjában történt változásokról,
   - a gyermek egészséges fejlődését szolgáló nevelő-gondozó tevékenység során a kisgyermeknevelők együttműködnek a szülőkkel/törvényes képviselővel, valamint eleget tesznek a gyermekek jogairól szóló nemzetközi egyezmény előírásainak,
   - a kölcsönös kapcsolattartás érdekében rendszeres időközönként szülőcsoport beszélgetések tartására biztosít lehetőséget.
5. **Az ellátást igénybe vevő szülő/törvényes képviselő vállalja, hogy:**
   - ha a közölt adatokban változás következik be, azt 15 napon belül bejelenti,
   - a kisgyermeknevelőnek a gyermekkel kapcsolatban megad szóban és írásban (családi füzet) minden fontos és lényeges információt,
   - tájékoztatást ad a gyermek megbetegedéséről, a gyógyult gyermeket orvosi igazolással hozza a közösségbe vissza,
   - a gyermek fertőzőbetegségéről haladéktalanul tájékoztatást ad,
   - tájékoztatást ad mindennemű sérülésről, tünetről, amelynek következményeivel a kisgyermeknevelő számolhat,
   - a gyermek betegsége, vagy egyéb ok miatti távolmaradását legkésőbb az adott nap reggelén 8 óráig jelzi,
   - a személyi térítési díjat pontosan, határidőben befizeti.

6. **A személyi térítési díjra vonatkozó általános szabályok**

Személyi Térítési díj: Az 1997. évi XXXI. tv. 148.§ alapján az intézményi elhelyezésért térítési díjat kell fizetni.

A bölcsődei ellátás esetében a térítési díj külön kerül meghatározásra a gyermekétkeztetésre (továbbiakban: étkezési díj) valamint a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban: gondozási díj), melyet az ÖR szabályoz.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról a 328/2011. (XII.29) kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

Fenntartó által rendeletben meghatározott bölcsődei gondozási díjak az alábbiak szerint alakulnak:

1. A bölcsődében jövedelemvizsgálat alapján fizetendő intézményi térítési díj	
A család egy főre jutó nettó havi jövedelme	az intézményi térítési díj napi összege Ft/fő/ ellátási nap/
85.500, -Ft-ig	1200 Ft
85.501, -Ft - 115.000, -Ft	1800 Ft
115.001, -Ft felett	2300 Ft
2. A bölcsődben jövedelemvizsgálat nélkül fizetendő intézményi térítési díj	2300 Ft

2. Gyermekétkeztetés térítési díja: 1040 Ft +Áfa (**1321** Ft/nap/fő)

Az intézményi térítési díj mentességhez a szülő bemutatja:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény önkormányzati határozatát.
- Magyar Államkincstár (MÁK) határozatát a 3 vagy több gyermek nevelése esetén megállapított családi pótlék összegéről, vagy
- Magyar Államkincstár (MÁK) határozatát a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után járó megemelt családi pótlék igazolásáról.

Étkezési díj fizetés mentességhez a fentieken kívül a szülő nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

Ha az intézményi térítési díj fizetendő összege a benyújtott jövedelemigazolások alapján kerül megállapításra, figyelembe kel venni, hogy a havi összege nem haladhatja meg az egy főre jutó jövedelem 25 %- át, az ingyenes étkezők esetében a 20%.
A Gyvt 148. § (6) bekezdése alapján, ha a kötelezett a térítési díjakat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a térítési díjakról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Fenntartó: Velence Város Önkormányzata (cím: 2481 Velence, Tópart u. 26. szám)
Az 1997. évi XXXI. törvény 148. § (10) pontja lehetőséget ad arra, hogy a kötelezett írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalást a kötelezett nem tenné meg. Továbbá, a kötelezett írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését.

A személyi gondozási díj összege teljes hónapra, havonta fizetendő. Hiányzás esetén a napi étkezési díj a következő hónapban jóváírásra kerül.

A megállapodás megkötésekor, a család igazolásai, nyilatkozatai alapján, a fizetendő **intézményi térítési díj** összege:.....Ft./ nap.

A megállapodás megkötésekor, a család igazolásai, nyilatkozatai alapján, az **étkezési térítési díj összege:** .....Ft/nap.

A térítési díjak összegét a Velence Város Önkormányzata által vezetett bankszámlaszámra kell megfizetni

7. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnése

Az ellátás megszűnik:

- → a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével,
- → a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- → ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort elérte (az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-én),
- → ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-én,
- → ha a gyermek a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-én,
- → ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani,
- → az Intézmény jogutód nélküli megszűnése esetén.

Az ellátás megszüntetésének lehetséges módjai:

- → szülő, törvényes képviselő kérelmére, írásban, postai úton.
- → szülő, törvényes képviselő részéről megvalósuló, a házirend ismételt súlyos megsértése esetén,
- → az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható. Az Intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról, valamint az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

Panaszjog gyakorlása:

A jelen Megállapodásban foglalt- az Intézmény részéről fennálló- kötelezettség elmulasztása esetén panaszával a Főigazgatóhoz (elérhetősége: +36/30322-47-98), illetve az Érdekképviseleti Fórumhoz (Szabályzata és elérhetőségei a gyermeköltöző faliújságján olvasható), valamint a bölcsőde gyermekjogi képviselőjéhez fordulhat.

Gyermekjogi képviselő: Dr. Zabolai Tímea, timea.zabolai@ijb.emmi.gov.hu, +36 20 4899 565.

Alulírottak kijelentik, hogy a jelen megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel.

Alulírottak a jelen megállapodást elolvasás után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írják alá.

Alulírott (szülő/törvényes képviselő) nyilatkozom, hogy az Intézmény vezetője részéről fenti tájékoztatás megtörtént.

Velence,.....

.....	.....
Bóra Csilla	Szülő/Törvényes képviselő
Főigazgató	

VELENCE VÁROS ÖNKORMÁNYZAT HUMÁN BIZOTTSÁGÁNAK
2026. VI. 23. napján tartott nyilvános ülésének jegyzőkönyvi
KIVONATA

Megállapítom, hogy a bizottság **4 igen, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodás mellett** a határozati javaslatot elfogadta.

Velence Város Önkormányzat Humán Bizottságának
98/2026. (VI.23.) határozata
A Velencei Meseliget Óvoda-Bölcsőde Mesevár Bölcsőde szakmai programjának módosítása

Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Bizottsága a Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II.3.) önkormányzati rendelet 11. § (4) bekezdésének d) pontja szerinti hatáskörében eljárva a következő döntést hozza:

1. Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Bizottsága a Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsőde (székhely: 2481 Velence, Fő utca 79. OM azonosító: 03022 képviseli: Bóra Csilla főigazgató) szakmai programjának módosításra vonatkozó előterjesztést megismerte, azt jóváhagyja.

2. Velence Város Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Bizottsága felhatalmazza a Humán Bizottság elnökét, hogy a Velencei Meseliget Óvoda- Bölcsőde Mesevár Bölcsőde szakmai programjának hatályba lépésével kapcsolatos szükséges jognyilatkozatokat megtegye.

Felelős:	Heiden Ferenc, a Humán Bizottság elnöke Bóra Csilla Főigazgató
Határidő:	2026. június 30.
Végrehajtást végzi:	Igazgatási Osztály

K.m.f.

Heiden Ferenc sk.
bizottság elnöke

Bársony Péter sk.
bizottság tagja
jegyzőkönyv hitelesítő

A kivonat hiteléül:
Vargáné Király Julianna